

Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West

trouw aan bewoners

Jaarverslag 2023

INHOUDSOPGAVE

I. Voorwoord	2
II. Ons werk	3
2.1 <i>Ons werkgebied</i>	3
2.2 <i>Onze missie</i>	3
<i>Infographic</i>	4
2.3 <i>Diaconaat en pastoraat</i>	5,6
2.4 <i>Participatieve verander aanpak</i>	7
2.5 <i>Kinderkansen</i>	8,9,10
2.6 <i>Rosa Vrouwenhuis</i>	11,12,13
2.7 <i>Senioren</i>	14,15
III. Communicatie, Interne organisatie	16
IV. Financiën	17,18
V. Conclusie en vooruitblik	19

I. VOORWOORD

Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West is een vrijwilligersorganisatie die ondersteund wordt door professionals. We hebben een lange geschiedenis in de oude wijken van Rotterdam. In 1954 gestart als diaconaal-missionaire vrijwilligersorganisatie. Sinds 2014 organiseren we als stichting Wijkpastoraat Rotterdam West projecten en activiteiten voor de inwoners in Rotterdam West. In dit jaarverslag blikken we zowel inhoudelijk als financieel terug op het jaar 2023.

Het jaar 2023 stond vooral in het teken van versterking en professionalisering van de organisatie en bouwen aan gemeenschapsvorming en het ondersteunen van mensen die last hebben van de inflatie en hoge energiekosten. Na de coronacrisis hebben we gemerkt dat veel bewoners kwetsbaarder zijn geworden. Het psychisch welbevinden is afgenomen, de eenzaamheid gegroeid, de armoedeproblematiek toegenomen. Bij jongeren constateren we een achterstand in de sociale vaardigheden.

Als organisatie zoeken we, met als uitgangspunt de presentiemethode, naar mogelijkheden om zoveel mogelijk mensen te ondersteunen. Met een wederkerige beïnvloeding van elkaar. Want er is ook veel veerkracht, levenservaring, kennis en vaardigheden te vinden bij de bewoners.

Met behulp van het inzetten van de 'impacttoolkit' van het Kansfonds door de hele organisatie heen, bestuur, vrijwilligers, deelnemers hebben we ontdekt wat het Wijkpastoraat voor vrijwilligers en bewoners betekent en wat zij betekenen voor ons. Wat we samen met elkaar bereiken en voor elkaar betekenen als onderdeel van de samenleving. Er is een groot gevoel van verbondenheid.

Als organisatie hebben we ons ook verdiept in de zogenaamde Theory of Change. Of ook wel : Participatieve verander aanpak. Dat betekent : Mensen meer vat geven op hun eigen leven door hen in staat te stellen om mee te denken, mee te praten en vooral ook mee te beslissen over de zaken die voor hen van belang zijn. Uiteindelijk zouden we het fijn vinden als de kwaliteit van leven van mensen in onze wijken verbetert. We denken dat ons aanwezig zijn in de levens van mensen ertoe doet, en onderscheiden daarbij een aantal thema's: ondersteuning, empowerment, verbinden (gemeenschap), verdieping en vieren. Veiligheid, vertrouwen en persoonlijke aandacht is belangrijk binnen het wijkpastoraat, daardoor kom je beter in je kracht te staan.

Met de schematische informatie hopen we ook meer duidelijkheid te kunnen geven over onze relevantie aan onze financiers.

Dit jaarverslag is opgesteld voor alle belanghebbenden van de Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West. Specifiek denken we aan onze deelnemers en vrijwilligers, onze samenwerkingspartners en alle anderen (fondsen, kerken, gemeente en particulieren) die ons werk ondersteunen. Zonder hun inzet en bijdragen kan ons werk niet bestaan. Hartelijk dank daarvoor!

II. ONS WERK

2.1 ONS WERKGEBIED

De activiteiten van het Wijkpastoraat worden uitgevoerd vanuit twee locaties: één in het Oude Westen (Sint-Mariastraat) en één in het Nieuwe Westen (Burgemeester Meineszstraat).

Het werkgebied van het Wijkpastoraat valt binnen de Rotterdamse wijken Centrum en Delfshaven. Een multicultureel deel van de stad. Zestig tot tachtig procent van de bewoners heeft een andere afkomst dan de Nederlandse. De wijken zijn kinderrijk. De bewoners zijn trots op hun wijk.

Het Oude en Nieuwe Westen kennen echter ook hun problemen zoals armoede, eenzaamheid en isolement. Veel bewoners durven 's avonds het huis niet uit omdat het gevoel van onveiligheid groot is. Het gevoel van onveiligheid is echter groter dan de reële criminaliteitscijfers rechtvaardigen. Alle spanningen rondom oorlog, aardbeving, hongersnood spelen daarbij ook een rol.

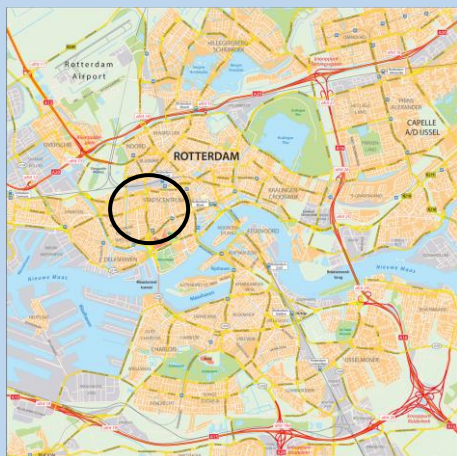
2.2 ONZE MISSIE

Ons motto is "Trouw aan bewoners".

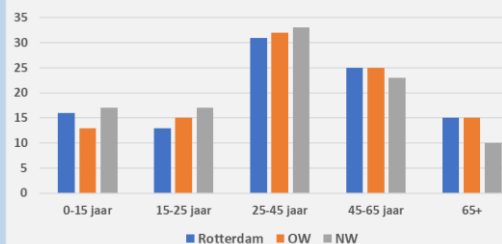
Als Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West willen we trouw zijn aan de bewoners door aan te sluiten bij hun vragen. Wij ondersteunen hen om de regie over hun leven in eigen hand te houden, begeleiden hen bij problemen en bij de manier waarop zijzelf hun problemen bekijken en (wel of niet) oplossen. Wij geloven dat ieder mens recht heeft op een menswaardig bestaan en willen ons hiervoor inzetten, samen met buurtbewoners, vrijwilligers, beroepskrachten. Wij weten ons daarbij geïnspireerd door verhalen uit de christelijke traditie. Door samen op gaan met mensen vanuit andere geloofstradities wordt deze inspiratie versterkt en verbreed. Dat schept openheid en ruimte om elkaar levens verhalen te vertellen.

Wij zijn er voor iedere buurtbewoner, maar we willen vooral aansluiten bij mensen die elders nauwelijks gehoor vinden of mensen die het niet lukt hun leven zelf vorm te geven. Onze missie is samen te vatten in de woorden: trouw, luisteren en menswaardigheid. We luisteren naar wat er in onze buurten en bij haar bewoners speelt. Wanneer er een probleem wordt gesignaleerd, brengen we dat, met behulp van bewoners, onder woorden. We bekijken of we hier iets aan kunnen doen of wat en wie we daarbij nodig hebben. Naast de verbinding met individuele bewoners is het groepswork een belangrijk element. De ontwikkeling die de groepen doormaken is ondersteunend aan de individuele ontwikkeling. Deelnemen aan een groep betekent ook 'ergens bij horen': het daagt uit tot gesprek, discussies over zaken die in de samenleving spelen en oefenen in burgerschap.

Vieren is een belangrijk aspect van het Wijkpastoraat. Er zijn religieuze vieringen, maar ook het leven wordt gevierd. Regelmatig wordt een feest van ontmoeting georganiseerd voor buurtbewoners, deelnemers van de activiteiten en vrijwilligers van het Wijkpastoraat. Een belangrijk doel van deze bijeenkomsten is het organiseren van verbindende ontmoeting.

Leeftijdverdeling Rotterdam vs. OW/NW in %

De presentiebenadering draait om liefdevolle aandacht voor wat mensen eigenlijk vragen, voor wat echt belangrijk is voor hen. Het gaat om erkenning van hun waardigheid als mens; om een menslievende bejegening die onvoorwaardelijk is.

De presentiebenadering is relatiegericht en niet op voorhand gericht op verandering. Door de relatie aan te gaan, ontstaat er vanzelf ruimte voor verandering of ontwikkeling.

“We maken een veilige omgeving met elkaar, we hebben behoefte aan gezelligheid en zoeken elkaar op, ook buiten de activiteiten om”

Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West
Binnen van Buiten

Uitnodiging

Zagvrie en ontmoetingsmiddag voor werkers, vrijwilligers, commissarissen, adviseurs en bestuur van de Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West.

Wanneer: Vrijdagmiddag 14 april 2023
Tijd: Van 14.00 tot 19.00 uur
Waar: BMVier, Burg. Reuzenstraat 4 Rotterdam

Onderwerp: Wat betekent het Wijkpastoraat (Bos, BMVier, de Union, Buurkerk...) voor jou en wat betekent jij voor het Wijkpastoraat?

Over jezelf zijn. Dat is een belangrijk uitgangspunt. Je wordt geaccepteerd zoals je bent. De activiteiten geven gezelligheid en je ervaart nieuwe dingen. Je doet nieuwe contacten op. Het feit dat je niet verplicht bent om overal of altijd mee te doen schept ruimte en vrijheid. Door het vertrouwd contact is het makkelijker om hulp te vragen. Je komt beter te weten waar je terecht kunt. Binnen de groep is het fijn om andere mensen te helpen. Het gevoel dat je erbij hoort is belangrijk. Je krijgt er een goed gevoel van wat zich vertaalt in energie om dingen te ondernemen.

DIAKONAAAT EN PASTORAAT / BASISWIJKPASTORAAT

Onze belangrijkste doelstellingen voor 2023 waren gemeenschapsvorming en het ondersteunen van mensen die last hebben van de inflatie en hoge energiekosten; we zien dat armoede in onze wijken toeneemt. Wij zoeken naar de positie en rol van het Wijkpastoraat als het gaat om armoedebestrijding.

Gemeenschapsvorming.

Binnen de organisatie als geheel is er in april een 'inspiratiemiddag' georganiseerd met bestuur, werkers en vrijwilligers. We hebben gesproken over de impact van ons werk op de deelnemers en op onszelf. Ook konden we met elkaar onze plek bespreken binnen het schema van de Theory of Change.

Het project eenzaamheid wist, met behulp van de backoffice, wijkagenten e.a. veel mensen te benaderen die dreigden te vereenzamen en zo ontstond er een wandelgroep, een filmclub, koffie-ochtenden (met thema). De eetgroep is altijd vol bezet. Het grote succes zijn de uitstapjes die gezamenlijk georganiseerd worden: de RotterdamPas-groep. Bij al deze activiteiten hebben deelnemers zelf een rol in de voorbereiding én zeggenschap over de inhoud, zo ontstaat er een boeiend groepsproces.

Als we over gemeenschapsvorming spreken, zijn de vrouwen van Rosa een goed voorbeeld: zij leven met elkaar mee in tijden van wel en wee, kijken naar elkaar om, ontmoeten elkaar om naar elkaar te luisteren, maken ruimte om te leren, en vieren elkaars religieuze en culturele feesten met elkaar mee. In Rosa komen veel vrouwen met een migratiegeschiedenis of een vluchtervaring. We merken wel dat de vaste groep deelnemers en vrijwilligers/gastvrouwen ouder worden en kwetsbaarder.

Een grote verandering is dat binnen vrouwenhuis Rosa een mannengroep is ontstaan. Een aantal mannen van Syrische, Irakese en Afghaanse afkomst volgden een training. Voice of all Women heeft een training ontwikkeld om deze mannen zich meer thuis te laten voelen in het hier en nu. De groep heeft aangegeven graag samen te willen blijven komen. Deze mannen komen na hun vlucht naar Nederland vaak in een isolement terecht: kinderen vinden hun weg op school, hun vrouwen worden meegenomen naar vrouwengroepen; maar de mannen willen aan het werk en merken dat de kwaliteiten en expertise die ze in het land van herkomst hebben opgebouwd, in Nederland weinig gewaardeerd worden. De frustraties nemen dan toe.

Gemeenschapsvorming vindt ook plaats in onze vieringen, de betrokkenheid op elkaar is groot. In BMVier merken we dat de kerkelijke gemeente en het Wijkpastoraat naar elkaar toegroeien. Dat gaat om heel praktische zaken zoals beheer van het gebouw, maar ook nemen steeds meer kerkleden deel aan activiteiten van het Wijkpastoraat. Zo ontstaan nieuwe gemeenschappen.

Wij denken dat gemeenschapsvorming altijd zorg en aandacht moet blijven krijgen. Om gemeenschap te creëren met mensen met zulke verschillende verhalen is verrijkend, maar ook spannend. Het gaat niet vanzelf en heeft altijd aandacht en begeleiding nodig.

Armoede in West

In 2023 heeft het Wijkpastoraat veel aandacht besteed aan de toenemende armoede van buurtbewoners en deelnemers. Dat gebeurde individueel en collectief én in het project Kinderkansen in West. We hebben in het Oude Westen een Armoedeplatform/Zorgnetwerk opgericht, waarin met partnerorganisaties en buurtbewoners wordt nagedacht over armoedevraagstukken én activiteiten worden ondernomen. Samen ondersteunen we gezinnen en werken eraan dat kansen voor kinderen vergroot worden. Het Noodfonds werd dankbaar ingezet. We hielpen veel bewoners bij het aanvragen van hulp door het energienoodfonds, wezen we hen de weg naar allerlei organisaties die supermarkt-tegoedbonnen, schoolspullen, toiletspullen, enz. uitdeelden. We gaven mensen training om hun huis beter te isoleren en met energie om te gaan, verwezen door naar energiecoaches en organiseerden bijeenkomsten waarin mensen elkaar goede tips konden geven. We hielpen mensen om een goed CV te maken, oefenden sollicitatiegesprekken. Daarnaast ondersteunen we mensen die voor een laag salaris (met tijdelijke contracten) hard werken in bijvoorbeeld de zorg en daarnaast ook nog een opleiding doen.

Activiteiten

Deze zijn gericht op buurtbewoners die het moeilijk hebben, financieel, sociaal, emotioneel.

- huisbezoeken i.v.m. zingevingsvragen, rouw,
- spreekuren formulieren, schuldvragen, met bewoners nadenken hoe ze meer zelfredzaam kunnen worden bij het benaderen van instanties, het invullen van formulieren en het doen van aanvragen.
- eetclub voor mensen uit de wijk zowel in de Union als in BMVier
- open ochtenden/inloop, in het Oude Westen ook vooral bezocht door mannen
- activiteiten om iets te leren: schilderclub, naaclub, taallessen, gezond bewegen.
- themabijeenkomsten met vragen rondom armoede en schulden met ervaringsdeskundigen
- ouder/moedergroepen: gesprekken over opvoeden en veiligheid in de wijk
- ontmoetingsgroepen: vooral vrouwengroepen: Hindoestaanse, Marokkaanse, Somalische, Afghaans/Pakistaanse en Congolese groep. Door het organiseren van gezamenlijke feesten en bijv. vrouwenverwendagen brengen we de verschillende groepen bij elkaar.
- zingeving: Het Wijkpastoraat vindt zijn inspiratie in het evangelie. Er is elke week een kerkdienst in de Buurtkerk van het Oude Westen en maandelijkse vieringen in BMVier. Door het aantrekken van een Pastoraal werker van de Islamitische Universiteit is er nog meer diversiteit gekomen in het zingevingsgesprekken. Dit wordt door iedereen als verrijkend ervaren.

Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West
Trouw aan bewoners

---

nieuwsbrief februari 2023 :

Vol goede moed in 't nieuwe jaar.

Verantwoording van de energie aanpak.
Het wijkpastoraat is blij met de giften van vele vrienden voor ons energiefonds. We besloten om hier zorgvuldig mee om te gaan. We bedachten de ergste nood van een aantal gezinnen te verzachten en gaven in december en januari 35 gezinnen 100 euro als steunje in de rug.
Naast deze gift keken we mee hoe mensen ervoor konden zorgen dat de energiekosten beperkt kunnen worden. De vrouwen van Rosa en de moedergroep kinderwerk hebben een training gekregen via de energiebank Rotterdam. Vrouwen werden bewust werden gemaakt van het gebruik van elektriciteit en gas in hun huis, er werden tips gegeven om zuiniger te leven, hoe tocht werkt en wat je er tegen doen. De vrouwen kregen 6 artikelen naar keuze mee, zoals een verlengsnoer met aan en uit knop, warme deken, isolaatietape en folie, of een energiezuinige douche kop en een brievenbus klep. Zo kon iedereen thuis aan de slag gaan. Een paar vrouwen werden opgeleid tot energiecoach zodat ze andere vrouwen één op één adviezen konden geven.
In het Oude Westen werd ook voorlichting gegeven over het prijsplafond. Hoe werkt dat allemaal en wat kunnen we doen om het verbruik van gas en elektriciteit zo veel mogelijk onder dat prijsplafond te krijgen. Een hele klus, ook omdat voor veel mensen de energie niet de enige zorgen zijn die ze hebben; immers, heel veel andere kosten stijgen ook, het is vaak een heel gepuzzel. Rotterdam heeft een 'witgoedfonds' geurd. Mensen met een kleine beurs die oude, energieslurpende koelkasten en wasmachines hebben kunnen van die fonds een zuiniger apparaat aanvragen. Het wijkpastoraat vraagt dit voor gezinnen aan, Rosa samen met de energiebank en in het Oude Westen doet Fina Awusa, maatschappelijk werker bij het wijkpastoraat, deze aanvragen.

Vanuit het wijkpastoraat gaan we komende maanden bekijken wat de schade is van het afgelopen jaar en gaan we de gezinnen ondersteunen die schulden en betalingsachterstanden hebben opgelopen. Samen met het bemiddelen bij een goede betalingsregeling kunnen veel gezinnen toch weer ademen en de verwarming aan doen. Tenslotte een kanttekening...
Het is lastig om geld te ontvangen én het is lastig om geld te geven. In het wijkpastoraat gaan we uit van de regie en de waardigheid van ieder mens. We hebben moeite met de schoolontbijten en de voedselbonnen die uitgedeeld worden. Ieder volwassene mens zou toch zelf voldoende middelen moeten hebben om hun leven vorm te geven. Bij het geven van dit geld aan de gezinnen merken we deze ongemakkelijkheid. Wat de ontvangers hielp, is dat we hen vertelden dat er mensen zijn die de 380,00 euro energievergoeding (deels) niet nodig hadden en het daarom wilden geven aan mensen die het wel goed kunnen gebruiken om de rekeningen te betalen. Dat hielp. Mensen voelden zich daardoor niet afhankelijk van het wijkpastoraat, maar vrij.
Nogmaals hartelijk dank voor jullie giften.

Gelukkig konden we weer Nieuwjaar vieren met elkaar.. op verschillende plekken en tijden waren gezellige bijeenkomsten. Alle groepen in De Union, Oude Westen en BMVier, Nieuwe Westen en BMVier, Nieuwe Westen, zijn vol enthousiasme aan het nieuwe jaar begonnen.

www.stichtingwijkpastoraatrotterdamwest.nl

BMVier Burgemeester Meinezstraat 4 3022 XE Rotterdam De Union Sint-Marijistraat 142b 3014 SR Rotterdam
Kvk nummer: 59735252, Bankrekening: NL64INGB0006350040

Gemiddeld inkomen per inwoner (€24.000)

Buurt	Gemiddeld inkomen (€)
Oude Westen	~25.000
Centrum	~30.000
West	~35.000
Centrum	~40.000
Centrum	~40.000
Centrum	~45.000

6

2.4 'PARTICIPATIEVE VERANDERAANPAK' / THEORY OF CHANGE en DE IMPACTMETING

In april was er een **inspiratiemiddag** in BMVier.

Zo'n 40 vrijwilligers, bestuur en beroepskrachten uit het Oude en het Nieuwe Westen spraken met elkaar over wat het wijk pastoraat voor hen betekent en wat zij betekenen voor het wijkpastoraat.

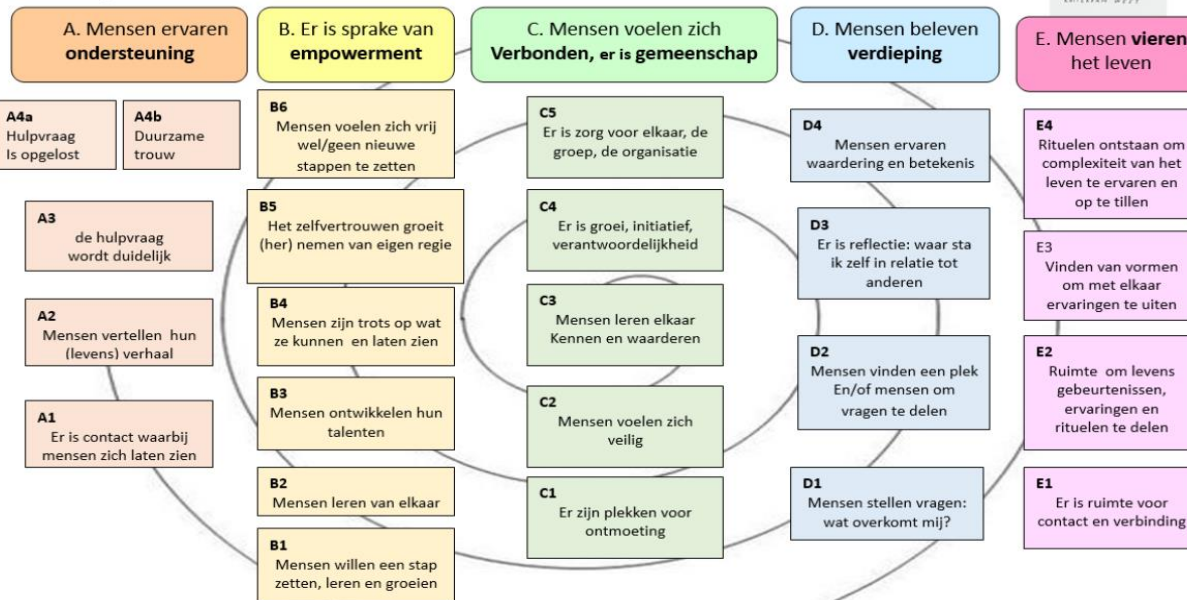

Door middel van "impact kaarten" kwamen er mooie uitspraken en diepgaande gesprekken. "Vertrouwen is belangrijk; je kunt jezelf zijn en er wordt continuïteit geboden." "Het gevoel dat je erbij hoort is belangrijk, wat zich vertaalt in energie om dingen te ondernemen."

In 2023 hebben we ons bezonnen op de waarde en betekenis van de stichting voor de deelnemers en de financiers. Inspiratie voor deze meer inhoudelijke herbezinning komt voort uit de zgn. Theory of Change. Het gaat daarbij niet om verandering van de organisatie zelf maar om de manier waarop de stichting streeft naar verandering in de leefsituatie en levenshouding van de doelgroep/deelnemers. Het motto en de methode van het wijkpastoraat is: *trouw aan de bewoners* en we werken vanuit de zgn. presentiemethode. Er is in het afgelopen jaar door het bestuur, de vrijwilligers en de beroepskrachten, onder begeleiding van een externe deskundige een eerste model ontwikkeld voor een dergelijke verandering. Het BasisWijkpastoraat biedt plekken voor ontmoeting en verbinding, waarin de bewoners durven vragen te stellen (aan de vrijwilligers, beroepskrachten, aan elkaar) en stappen te zetten in hun eigen ontwikkeling. Op basis van groeiend onderling vertrouwen neemt de bereidheid om vragen, problemen, ervaringen te delen toe, leren

de bewoners elkaar waarderen, neemt de vaardigheid en het lef om zelf initiatieven te ontplooiën of oplossingen te zoeken toe. Uiteindelijk zal dit ertoe moeten leiden dat de bewoners meer zeggenschap hebben over het eigen leven ('empowerment'), zich verbonden voelen met (opgenomen in) een grotere gemeenschap en daaraan steun en diepere betekenis onttelen. De Theory of Change gaat ervan uit dat er verandering plaatsvindt. Voor een organisatie als de onze is dat belangrijk, wij blijven voortdurend in beweging om bewoners te bereiken en te betrekken bij de activiteiten die er zijn én geven hen ruimte om nieuwe activiteiten te ontwikkelen. Maar daarbij vragen we niet van bewoners te veranderen. Sommige mensen zijn moe, getraumatiseerd of anderszins beschadigd; zij vinden het voldoende een veilige plek te ervaren waar ze kunnen zijn. Ook deze zgn. 'zitters' willen wij altijd een plek blijven geven.

kwaliteit van leven verbeteren

presentie: "trouw aan bewoners"

2.5 KINDERKANSEN IN WEST

vragen en problemen die gezinnen (meestal moeders) zelf aankaarten:

1. Financieel (budgetteren, schulden, energie, toeslagen)
2. Relationale sfeer (relatie ouders, ouders-kinderen, burens, veiligheid)
3. Algemeen (scholing, werk, afspraken met instanties, formulieren)
4. Kinderen (school, opvoeding, veiligheid)
5. Gezondheid en voeding

ONTBIJT en ONTMOETEN

Voor ouders uit het Oude Westen met kinderen tussen 3 en 12 jaar

Gezellig en ontspannen genieten van een gratis ontbijtje en met elkaar praten over het leven en het opvoeden van kinderen in het Oude Westen

ELKE VRIJDAG tussen 10.30 – 12.00 uur

Welkom!

Adres: Union St. Mariastraat 142B Rotterdam
Tel 0644098889 (Katinka)

Armoede gaat over van generatie op generatie. Het doel van ons project is die keten te verbreken.

Dat is een pretentieuze doelstelling: gezinnen kunnen niet in korte tijd uit de armoede geraken als zij daar al generaties lang in zitten. Wel kunnen we gezinnen begeleiden om hun mogelijkheden te vergroten, kinderen andere perspectieven te laten zien en samen te werken aan verbetering van hun situatie. Dat betekent dat we werken met kinderen, maar zeker ook met hun ouders. In de praktijk blijkt dat dat meestal moeders zijn. Veel kinderen wonen in eenoudergezinnen. Maar ook als er wel een vader aanwezig is, hebben we meestal contact met moeders. We hebben verschillende activiteiten ontwikkeld:

1. Contacten leggen met gezinnen

Wij komen op verschillende manieren in aanraking met gezinnen. Een gezin wordt naar ons doorverwezen door het schoolmaatschappelijk werk, de woningbouwcorporatie, het welzijnswerk, buurtbewoners of organisaties in de wijk. De meeste mensen ontmoeten wij door het 'zwerven door de wijk'. We zijn regelmatig op straat aanwezig: bij wijkactiviteiten, op schoolpleinen. De kinderwerkers spelen met de kinderen op straat en op de pleinen in de wijken en leggen zo contacten met ouders en andere buurtbewoners. Bij de meeste ontmoetingen ontstaan gesprekjes over het alledaagse leven. Vaak komt het wonen in de buurt aan de orde, het leven met burens, het opvoeden van kinderen, maar ook regelmatig het levensonderhoud dat duur is. Bij de thema's rond Kinderkansen in West (KkiW) vertragen we en proberen we deze uit te diepen. Leven in armoede is (nog steeds) een taboe. Mensen praten hier niet graag over. In het Nieuwe Westen gebeurt dat regelmatig 'organisch': vrouwen in vrouwenhuis Rosa, een van de projecten van het Wijkpastoraat, nemen deel aan activiteiten en wanneer een vertrouwensbasis is opgebouwd en zij zich veilig voelen, komen ze met hun verhalen.

2. De oudertafel

De oudertafel is de wekelijkse ontmoetingsplek voor ouders, voornamelijk moeders. Tijdens een ontbijt wisselen moeders uit waar zij tegenaan lopen, wat hun dromen zijn en waar hun kinderen mee bezig zijn. als hecht. Deze moeders geven aan dat de groep hun zelfvertrouwen en hun netwerk vergroot. Opvallend is dat bijna alle moeders maar een klein netwerk hebben. Hun leefwereld beperkt zich tot gezin, familie en soms enkele burens of vrouwen die in hetzelfde land geboren zijn. De moeders bepalen de thema's van het gesprek. De vrijwilligers en beroepskrachten sluiten aan en brengen regelmatig verdieping aan. Thema's die in 2023 vooral aan de orde kwamen: veiligheid op straat voor de kinderen, de toeslagenaffaire, de opvoeding van tieners, school, goede tweedehandswinkels en goedkoop voedsel (inclusief reclames), wereldgebeurtenissen, cultuurverschillen, zoeken naar taallessen, vinden van werk.

"We willen dat de kinderen de wereld om hen heen beter leren begrijpen, en dat willen we bereiken doordat ze leren een bredere kijk te ontwikkelen op hun huidige leefwereld. Een voorbeeld van hoe we dat doen is door de kinderen de opdracht te geven stil te staan bij hoe ze hun leefwereld nu ervaren, en hoe ze kijken naar de toekomst. We lieten de kinderen eerst een tekening maken van hun situatie nu, gericht op de drie gebieden waar zij zich het meeste in begeven; namelijk thuis, school en op straat. Toen lieten we ze een tekening maken van hoe ze hun leefwereld in de toekomst zouden willen zien. En door er vervolgens een gesprek met hen over te hebben, probeerden we ze een link te laten leggen tussen hun leven nu en hun toekomstmogelijkheden."

3. De kindertafel

In het Nieuwe Westen bereiken we veel kinderen met verschillende activiteiten. Deze activiteiten zijn grotendeels gericht op het ontwikkelen van de talenten van kinderen en op het vergroten van sociale vaardigheden, maar natuurlijk ook op het hebben van plezier.

Aanwezig zijn op straat is de basis van het werk. Er zijn spontane straatactiviteiten: balspellen, kaartspellen of grote groepsspellen. Regelmatig voeren we gesprekken, soms met een deel van de groep, soms met een individu. De kinderen weten de kinderwerkers op straat te vinden, ook als ze problemen hebben.

In onze ruimtes zijn er vaste dagen en activiteiten: er wordt geknutseld, geschilderd en er worden spelletjes gespeeld. Het doel is om te leren zich te verbinden met andere kinderen, hoe ze zich kunnen verhouden in een groep en dat ze de ruimte krijgen zich positief te ontwikkelen. Leren samenspelen is voor veel kinderen niet gemakkelijk; hier leren ze dat in een veilige omgeving. Er ontstaan binnen de groep vriendschappen.

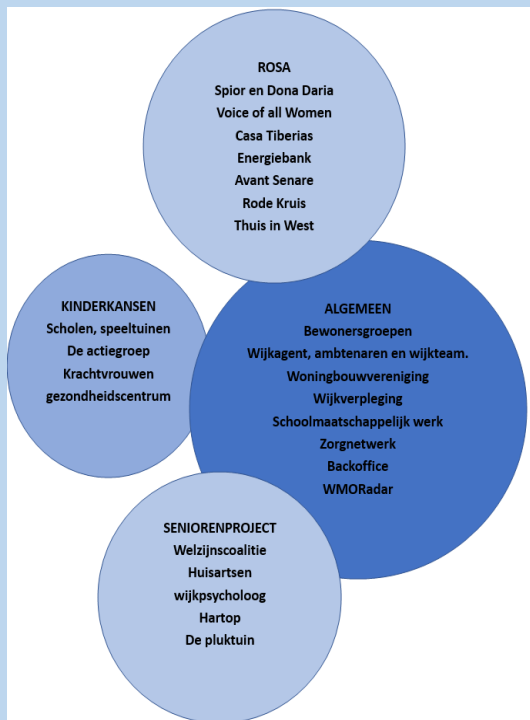
Er wordt ook gekookt met kinderen. Dit is een geliefde activiteit. Kinderen zijn trots op wat ze kunnen en dat is precies het doel van deze activiteit. Daarnaast leren kinderen wat gezond eten is en hoe je dat klaarmaakt. Mooi is dat er relatief veel jongens deelnemen aan deze groep, soms tot verbazing van hun moeder. Na het koken samen eten is een gezellige afsluiting. De behoefte bij de kinderen (maar ook bij hun ouders) om een gezonde maaltijd te leren koken is groot! Simpele dingen zoals het snijden van een paprika of een ui, maar ook achter een hete pan kunnen staan zonder je te branden, het hygiënisch werken met vlees of het goed wassen van je groente, ze leren het allemaal bij ons!

In het Oude Westen is de kindertafel kleiner. In een groep van 10 meiden wordt intensief gewerkt. Het doel was om een stabiele en vaste groep samen te brengen, met de focus op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Deze kinderen komen allemaal uit gezinnen waar moeilijkheden zijn. Alle activiteiten zijn er op gericht dat onzekere kinderen zich zekerder en veilig zouden voelen en dat ze zich positief kunnen ontwikkelen. In het programma werd gewerkt aan vertrouwen opbouwen, groepsvorming, en daarna thematisch werken. Thema's zijn: wat zijn je dromen en wat kun je daarvan nu al doen? Gezond leven, hoe los je conflicten op? Hoe praat je met je ouders?

4. inloopspreekuur

Het inloopspreekuur is een belangrijke activiteit van ons project. De ouders van de oudertafel weten dat zij daar terecht kunnen, maar aan de andere kant komen er ook mensen op het spreekuur die wij meer aandacht kunnen geven binnen ons project. Onze maatschappelijk werker is al langere tijd in het Oude Westen werkzaam, dat zorgt voor vertrouwen. Mensen kunnen terecht met vragen en formulieren, afspraken met instanties, afspreken van betalingsregelingen, een persoonlijk gesprek, enz. Er komen mensen binnen die we 'zorgmijders' kunnen noemen. Omdat wij de tijd nemen voor iedereen ontstaat er in de ruimte van het Wijkpastoraat een 'wachtrij'.

“Wat voor mij belangrijk is ? Komen en je veilig voelen, Gehoord worden en persoonlijke aandacht. Gezien worden en niet beoordeeld. Maatwerk aan ondersteuning, met de ander oefenen om zelf de weg te vinden. Zo is het belang van presentie duidelijk.... een manier van denken en werken. Je mag er zijn en hoeft niets. Het gaat om jouw groei of welzijn.”

Dat geeft mogelijkheden om met ouders een gesprek te starten over hun vragen of algemener over wat zij belangrijk vinden in het leven. Soms ontstaan er groepsgesprekken. Veel bezoekers van het spreekuur wantrouwen de formele hulpverlening. De laagdrempeligheid van het Wijkpastoraat geeft mensen een zetje om toch hulp te vragen in dit spreekuur. Het is belangrijk dat mensen doorverwezen worden, eventueel onder begeleiding. Zo gebeurt het regelmatig dat er vanuit het Wijkpastoraat begeleiding is bij huisbezoeken van het wijkteam of welzijnswerk. Het gebeurt ook dat o.a. het wijkteam gesprekken voert in het Wijkpastoraat in plaats van bij mensen thuis.

5. Zorgnetwerk

In het Oude Westen is het Zorgnetwerk opgericht. In dit Zorgnetwerk worden oplossingen gezocht voor de problemen waar mensen in armoede tegenaan lopen. Hierbij zijn mensen van de bewonersorganisatie, de woningbouwcorporatie, het welzijnswerk, het Wijkpastoraat, Alacritas en de gemeente vertegenwoordigd. De bedoeling is om zoveel mogelijk buurtbewoners en ervaringsdeskundigen bij het netwerk te betrekken. Het zorgnetwerk heeft in 2023 gewerkt aan een digitaal smoelenboek (WOW), de actie ‘Help het Oude Westen de winter door’ met voedselkasten, fruit voor kinderen op school en in de speeltuin, ‘maaltijden voor een prikkie’. Gezamenlijke activiteiten zoals een bijeenkomst: ‘Hoe bereiken we gezinnen in verborgen armoede?’ waarbij 43 professionals uit het Oude Westen met elkaar nadachten over hoe en of deze aanpak ook te implementeren is in Rotterdam. Er was een ‘Zorgnetwerk on tour’ waarbij alle deelnemende organisaties bij elkaar op bezoek gingen om elkaar beter te leren kennen. En een fototentoonstelling ‘De Kracht van het Oude Westen’. In het kader van de vrijwilligersdag waren alle vrijwilligers geportretteerd. Deze foto’s vormen nu een fotogalerij in de Nieuwe Gaffel (Huis van de Wijk).

6. Samenwerkingspartners

Binnen het project werken we in beide wijken samen met veel samenwerkingspartners. Leerkring - We werken samen met vergelijkbare projecten in de stad; Scholen; Speeltuinen ; WMO-Radar, Bewonersorganisatie De Aktiegroep; De Krachtvrouwen; Woningbouwcorporatie Woonstad; Gezondheidscentrum; De woonkamer van de Burgemeester; In het Nieuwe Westen wordt samengewerkt met het Nozepandje. Het Wijkpastoraat is een informele organisatie, met onze eigen aanpak en methode van werken en doordat wij al heel lang aanwezig zijn in de haarvaten van onze wijken, zijn wij een goede samenwerkingspartner die een aanvulling is voor de formele organisaties. We zijn in staat om informeel contact te leggen, waardoor de mogelijkheid van hulpverlening aan de betreffende buurtbewoners ontstaat. Dergelijke samenwerkingen bestaan met vrijwel alle instanties in de wijk.

2.6 ROSA

Het buurtvrouwenhuis Rosa richt zich op kwetsbare vrouwen uit het Nieuwe Westen en omgeving. Met inzet van o.a. sleutelfiguren worden vrouwen bereikt. De sleutelfiguren spelen een grote rol in het aanbod van de activiteiten. De vrouwen zelf geven inhoud en invulling. Zij krijgen tevens een kans om vrijwilliger te worden en zich te ontwikkelen. Er zijn 33 vrijwilligers (gastvrouwen) actief. De huidige vrijwilligers zijn ooit binnengekomen omdat ze op zoek waren naar contact, verbinding en steun. Zij hebben hun plek gevonden en zijn gegroeid in hun ontwikkeling. De kwaliteit van hun leven is verbeterd. Zij voelen nieuwe vrouwen goed aan vanuit hun eigen ervaring.

Voor 2023 wilden we vooral ook dat de vrouwen door deelname aan de activiteiten van het buurtvrouwenhuis hun netwerk vergroten, herkenning vinden en zich verder ontwikkelen.

De gemeenschap van vrouwen is de kracht van het buurthuis. Door de komst van jonge deelnemers is de dynamiek aangescherpt. Ze willen meer en spreken zich uit. Zij kleuren de gemeenschap in en krijgen invloed. De dragende groep wordt verbreed.

Door de gedeelde financiële problemen en het bespreekbaar maken van de hoge energielasten zijn er meer zorgen gedeeld. Rosa speelt hierin een preventieve rol door in een vroeg stadium vrouwen te steunen en/of door te verwijzen.

De informatie over energiezuinige maatregelen is goed en breed ontvangen. Er is onderling over gesproken. De bewustwording is op gang gekomen en heeft een beroep gedaan op de zelfredzaamheid. Iedere activiteitsgroep ontwikkelt zich tot een kleine gemeenschap waarin lief en leed gedeeld wordt. Er is altijd ruimte voor onderling contact tijdens de koffie- en theepauzes. Ook via de app delen vrouwen ervaringen, lief en leed. Op maandagmorgen worden de verjaardagen nadrukkelijk gevierd. De dubbele taalgroepen hebben een gezamenlijk koffie- en theemoment, evenals de twee groepen Bewegen op muziek.

Door de invloed van sleutelfiguren komen er nieuwe vrouwen bij Rosa. De meeste vrouwen blijven daarna komen en voegen zich bij en naar de activiteiten van de groepen. Ook de samenwerking met de afdeling participatie brengt ons nieuwe deelnemers. Door de laagdrempeligheid en de open sfeer blijven de vrouwen komen. De mond tot mond reclame werkt om familie en kennissen binnen te brengen.

Door een intensiever contact met de deelnemers komen er steeds meer problemen naar boven. Niet alles is door ons op te lossen. Er moet doorverwezen worden en soms is het niet op te lossen.

De frisse instroom van nieuwe bezoekers heeft invloed op het Nederlandse taalniveau waardoor de communicatie moeilijker verloopt. We hebben ons daarop aangepast, er zijn meer taallessen ontstaan.

Activiteiten :

- voorlichting over zuinig omgaan met energie. Acht groepen hebben training gekregen in het bewust omgaan met energie. Vanuit het Fonds Bijzondere Noden konden vrouwen een aanvraag doen voor een nieuwe wasmachine of koelkast. In samenwerking met de Energiebank hebben de vrouwen gebruik gemaakt van dit aanbod. De huisbezoeken doen wij en de aanvraag wordt ingevuld door de medewerkers van de Energiebank.
- Op 8 maart hebben we stil gestaan bij de internationale vrouwendag. We spraken over de mogelijkheden voor vrouwen, over hoe het vroeger was en hoe het nu is. Het is altijd boeiend wat vrouwen vertellen vanuit hun achtergrond en hoe hoopvol ze zijn voor de toekomst.
- Al meer dan 20 jaar is er contact met een werkgroep vrouwen uit Hillegersberg die Rosa een warm hart toedraagt. Eén van de vrouwen neemt afscheid. Om haar te bedanken bieden we haar en de werkgroep een lunch aan. Als cadeau krijgt ze een warme deken als symbool voor de warmte die zij met haar steun en inzet aan Rosa gaf. Als uitwisseling werd in juni een wandeling met picknick aangeboden door de werkgroep in Hillegersberg waar 60 vrouwen van Rosa aan meededen.
- dit jaar werkt een geestelijk verzorger van de Islamitische universiteit bij Rosa. Zij neemt een dag met twee verschillende groepen voor haar rekening. In de ochtend bespreekt zij in de taalgroep één keer per maand een thema. In de middag begeleidt zij met een wisselend programma een andere groep. Daarnaast is zij een vast aanspreekpunt voor vrouwen die op individuele basis met haar willen praten, hun zorgen willen delen.
- Ramadanfeest. Met een groepje vrouwen voorbereid Er waren ongeveer 80 vrouwen aanwezig.
- Met de vrouwen van de naailes zijn de stoelen van ons gebouw opnieuw gestoffeerd.
- een inspiratie dag waarbij vrijwilligers, gasten, werkers en bestuursleden bij elkaar kwamen. In kleine groepen bespraken we de effecten van de deelname aan activiteiten: toename van sociale netwerken, je thuis voelen, aangesproken worden op je kwaliteiten, ervaren van veiligheid en door een luisterend oor je gehoord en gezien voelen.
- De organisatie Women Connected bood een workshop krachtzakjes maken aan in Rosa: een portret van jezelf borduren en een voorwerp in het zakje doen dat symbool staat voor iets waar je kracht uit haalt. Het gesprek hierover was een belangrijk onderdeel. De zakjes zijn tentoongesteld in de grote bibliotheek in Rotterdam. Daaraan gekoppeld was een boeiende voorstelling in Theater Rotterdam waarin vrouwen over hun leven vertelden, zongen en uitbeelden. Met een groep van 15 vrouwen bezochten wij de voorstelling.
- De jaarlijkse vrouwen-verwendag met massages, handschilderen, nagels lakken, epilieren en haar knippen.

De wekelijkse activiteiten van Rosa

Zondag

13.00-15.00 uur Arabische les lezen en schrijven

Maandag

10.00-12.00 uur Nederlandse taal in 2 groepen
 11.00-13.00 uur Koffie en thee inloop
 13.00-15.00 uur Nederlandse taalles in 2 groepen
 17.00-19.00 uur Mannengroep

Dinsdag

10.00-12.00 uur Nederlandse taalles
 12.00-14.30 uur Thema /praat groep
 13.00-15.00 uur Naailes en Haakles

Woensdag

10.00-12.00 uur Thema groep Somalische vrouwen
 10.00-12.00 uur Nederlandse taal in 2 groepen
 12.30-13.30 uur Bewegen op muziek
 14.00-15.00 uur Dansen op muziek

Donderdag

9.30 uur-11.30 uur Yoga
 10.00 uur-12.00 uur Naailes
 12.00 uur-14.00 uur Syrische groep Koran lezen
 13.30 uur-15.30 uur Internationaal koor Grenzeloos

Vrijdag

10.00 uur-12.00 uur 1 x per maand Leeskring
 10.00 uur-12.00 uur 1x per maand creatieve club
 13.30 uur-16.30 uur Groep Burgemeester kamer

- In de zomervakantie heeft een groepje vrouwen het Rijksmuseum bezocht. De dag gaf nieuwe ervaringen en indrukken die met elkaar gedeeld werden.
- Een groep van nieuwkomers hebben 14 weken een cursus van Voice of All Women gevolgd over gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen. Op de cursus zaten mannen en vrouwen uit Syrië, Irak, Afghanistan die met elkaar in gesprek zijn gegaan. De vrouwen zijn al betrokken bij Rosa activiteiten. Maar de mannen wilden ook graag een kans om bij elkaar te komen omdat ze elkaar hard nodig hebben om hun nieuwe bestaan op te bouwen en hun oude wonden te verwerken. Rosa heeft deze groep een vaste plek gegeven zodat ze wekelijks bij elkaar kunnen komen.
- Ook nieuw is een enthousiaste groep die naailes wilde naast de bestaande naailes in combinatie met haakles. De haakles wordt door een Syrische vrouw gegeven die via een themagroep is binnengekomen.
- De taalgroepen zijn gegroeid en nu ingedeeld naar niveau.
- Van bewoners uit de Burgemeester Meineszlaan kwam een verzoek voor onderdak voor de vrouwengroep die altijd in 'de kamer van de burgemeester' bij elkaar kwam. De groep is een hechte gemeenschap van ongeveer 15 vrouwen die lief en leed delen en activiteiten houden.
- Eind november werd een rommelmarkt gehouden met 16 kramen door en voor vrouwen.
- Tijdens het kerstfeest in Rosa konden de vrouwen hun zorgen delen. Het was indrukwekkend om een kerstboom vol kaarsjes te zien met alle verhalen in het achterhoofd. Het interculturele vrouwenkoor Grenzeloos verzorgde een mooi Kerstrepertoire. De Kerstvrouw gaf de vrolijke noot aan de viering.
- Het wijkleerbedrijf heeft dit jaar weer 4 stagiaires geleverd, die een half jaar meewerken. Ze brengen een andere dynamiek mee die positief werkt.
- de vaste activiteiten :
 Arabische les, Taalles Somalische groepen, 6 groepen Taalles op niveau, Inloop maandagmorgen, Syrische groep, mannengroep, themagroep, naaien en haken, Somalische Thema groep, 2 groepen bewegen op muziek, Yoga, naailes, Koor Grenzeloos, Creatieve groep, Leesclub, 'Burgemeestergroep'.

Samenwerkingsverbanden

WMO Radar in Post West; Spior en Dona Daria; Stichting Voice of all Women; Casa Tiberias. Rosa is aangesloten bij netwerken wat financiële spreekuren betreft en taallessen in Het Nieuwe Westen. Het Wijkleerbedrijf, De Energiebank en energicoaches die aan huis advies geven. Wijkpsycholoog Delfshaven Avant Sanare. Er is contact met het Rode Kruis over EHBO trainingen. Het participatieloket van de gemeente die vrouwen doorverwijst naar de activiteiten van Rosa. Met Thuis in West hebben we samen gewerkt bij de financiële hulpverlening aan buurtbewoners.

2.7 SENIORENPROJECT : BEZOEKWERK en NETWERKVERSTERKING

Het project Bezoekwerk, Isolement en Eenzaamheid Nieuwe Westen richt zich op ouderen in het Nieuwe Westen die om verschillende redenen in een geïsoleerde situatie leven. Eenzaamheid blijft, ondanks alle inspanningen, nog steeds een groot probleem in Rotterdam. De oorzaak van eenzaamheid is heel verschillend: ouderdom en een kleiner wordend netwerk, fysieke beperkingen en afnemende mobiliteit, ernstige of terminale ziekte, psychische problematiek of al een leven lang een geïsoleerd bestaan leiden. Dit levert een breed palet aan thema's en vormen van contact op.

De basismethodiek van het Wijkpastoraat is presentie. Het gaat in eerste instantie om het leggen van contact en het opbouwen van vertrouwen en gelijkwaardigheid. Pas daarna kan gezocht worden naar vormen van ondersteuning en begeleiding. Door het werken in groepen komen we in contact met bewoners die behoefte hebben aan een individueel ondersteunend gesprek. Tegelijkertijd kunnen we de namen, die we doorkrijgen via de backoffice of welzijn verbinden met een van de groepen van het Wijkpastoraat. De presentiemethode gaat uit van een breed mensbeeld, zoals verwoord in onze TOC-beschrijving van ons werk met als kerndoel 'de kwaliteit van het leven van mensen verbeteren'. Het leven van mensen staat nooit op zichzelf. Ze zijn altijd ook deel van een geschiedenis, netwerk of verband.

Bezoekwerk

Het belangrijkste onderdeel van het project Isolement en eenzaamheid is om contact te maken, contact te onderhouden en behouden en daarmee de bewoners te ondersteunen. Er is een groot verschil in de mate van contact per persoon. Wekelijks bezoeken, bezoek in het ziekenhuis en helpen met verhuizen naar een verpleeghuis tot het volgen van bewoners middels regelmatig telefonisch contact. Steeds kijken we welke aanvulling nodig is op de eigen vaardigheden en capaciteiten om hun leven in te vullen én het eigen steunnetwerk. Het aantal contactmomenten is afgenomen in vergelijking met 2022 door de uitbreiding van de groepsactiviteiten.

De inhoud van de gesprekken zijn gevarieerd, iedere deelnemer heeft z'n eigen geschiedenis en verhaal. Bij huisbezoek gaat het vaak om emotionele eenzaamheid. Mensen die door gezondheid en leeftijd veel minder mobiel zijn, brengen veel uren per week alleen door. Ze zitten met vragen – en soms bitterheid – over het contact met hun kinderen en kleinkinderen, ze kijken terug op hun leven en maken de balans op. Een bezoekje van de werker wordt gewaardeerd als iemand die aandacht geeft en die de emotionele zaken die spelen bespreekbaar maakt. Vaak is dit voldoende. Het vele alleen zijn of isolement wordt daarmee niet opgelost, maar wel verlicht.

Soms lukt het om mensen naar groepsactiviteiten te krijgen of mensen te activeren om het contact met hun kinderen te intensiveren en om hun kinderen duidelijk te maken wat ze hun verwachten.

Rotterdam pasgroep Senioren Nieuwe Westen/Delfshaven Programma Mei/Juni 2023

Welkom. Dit keer een flyer voor twee maanden. De reden is ik tussen 25 mei en 15 juni een fietstocht ga maken door het midden van Duitsland. Het grootste deel van de groepen en activiteiten gaan door en worden door de leden van de werkgroep Rotterdam Pas gecoördineerd. Alleen de eetgroep vervalt 2 keer. Het is fijn dat er deelnemers zijn die taken en klussen op zich nemen en we het 'Goed en mooi oud worden' samen dragen. Bij de meeste activiteiten kunnen nieuwe mensen makkelijk meedoen. Neem dus je vriend of vriendin een keer mee en wijs kennis aan op deze nieuwsbrief. Half juni ben ik weer terug en kunnen we bijpraten over onze avonturen. Jan van Diepen

Rotterdam Pas uitjes

Bezoek Aboretum

Vrijdag 5 mei 13.30 u

Trompenburg Tuinen & Arboretum is een prachtige botanische tuin met een grote collectie bomen, struiken, vaste planten, bloembollen en knollen. De tuin ligt aan de rand van centrum Rotterdam in de wijk Kralingen en is met maar liefst 8 hectare oppervlakte

een ware ontdekking voor rustzoekers en groenliefhebbers vanuit binnen en buiten de stad.

Trompenburg kent een rijke historie. De eerste aanleg van deze historische buitenplaats vond ca. 200 jaar geleden plaats toen het nog moerasgrond was. Eerst in privébezit, maar sinds 1958 in beheer van een Stichting. De tuin nu is enorm divers: je vindt er traditionele tuinen in Engelse stijl, maar ook een modern voedselbos in ontwikkeling en een fotogenieke woest-

tijkas. Trompenburg is van grote waarde op het gebied van biodiversiteit en natuurhistorie. We verzamelen om 13.30 u bij de tramhalte Matthesenserplein (hoek vierambachtstraat) en nemen tram 21/24 naar de tuin. We lopen door de tuin en bekijken wat er in bloei staat. Daarna drinken we iets in het theehuis. Verges niet je vervoerskaart en Rotterdam Pas. Opgeven bij Ria van Schelven. t. 0621937037

Kunstmuseum Den Haag Vlaams impressionisme en de 'Andere wereld' van Escher

Vrijdag 26 mei 11 u

Op dit moment zijn er meerdere interessante tentoonstellingen te zien in het kunstmuseum in Den Haag. Allereerst een overzicht van de moderne figuratieve schilderkunst in België in de jaren '20 van de vorige eeuw. Het gaat om het kleurrijke en onbegrijpende karakter van de Vlaamse expressionisten. De schilders uit die tijd zijn eigenzinnig maar vertonen samenhang in stijl en visie, zoals de vereenvoudiging van vormen, een sterke nadruk op het landelijke en simpele en een uitgesproken geestigheid.

Ook is er een overzichtstentoonstelling te zien van de graficus Escher. In *Escher - Andere wereld* staan de beroemde prenten, waarin optische illusies, onmogelijke architectuur, reflectie en natuur centraal. De prenten

“We voelen verbinding binnen de R’damPas-groep. Alleen is maar alleen. De eenzaamheid is groot, maar met deze groep helpen we elkaar over een drempel heen..”

Heel veel dingen
zijn overbodig,
maar vriendschap
heb je nodig

Actief naar buiten
Ontmoeting in BMVier
Bewegen lukt als het gezellig is

“Ik ervaar heel veel liefde hier, ik vind het hier zo fijn dat ik de hele week er blij van ben. “

“Gelijkwaardigheid is voor mij heel belangrijk, veel praten met elkaar en luisteren. Hier is tijd, ruimte en aandacht om elkaar te leren kennen.”

Een andere groep mensen bestaat uit degenen die altijd al een geïsoleerd leven hebben geleid. Mensen met problemen uit hun jeugd of met mentale problemen waardoor het dagelijks leven moeilijker wordt als het gaat om financiën, wonen, contact leggen. Vaak zijn dit ook mensen die niet goed in een groep functioneren en dat ook niet meer willen leren. Tenslotte is er een groep bewoners die met specifieke geestelijke vragen zitten. Dit kan gaan om het verwerken van verdriet over het verlies van een partner of kind, het leren omgaan met een ongeneeslijke ziekte of met de naderende dood. Dan gaat het om verhelderen en verdiepen van wat het leven betekenis geeft, maar ook het besef dat loslaten bij het leven hoort. In een enkele geval wordt de werker ook ingeschakeld bij het afscheid nemen samen met de familie.

Netwerkversterking

Het doel van Netwerkversterking is de ouderen te activeren en hen met elkaar in contact te brengen. Heel belangrijk daarbij is ook dat zij zelf de regie in handen durven te nemen. Dat geeft hun ons inziens meer kracht en ruimte dan wanneer er van buitenaf ingegrepen wordt. Dat beklijft minder of helemaal niet en doet geen recht aan de keuzes van deze buurtbewoners.

De groepsactiviteiten hebben hun eigen sfeer en doelstelling.

- Zo ontstond er tijdens corona een wandelgroep, deze groep is verder gegaan als wandelgroep, vooral gericht op gezondheid.
- De koffiegroep richt zich op persoonlijke en maatschappelijke thema's die horen bij het ouder worden,
- De eetgroep is vooral gericht op community en gezelligheid.
- De RotterdamPas-groep en filmgroep zijn bedoeld om de eigen culturele horizon te verbreden.

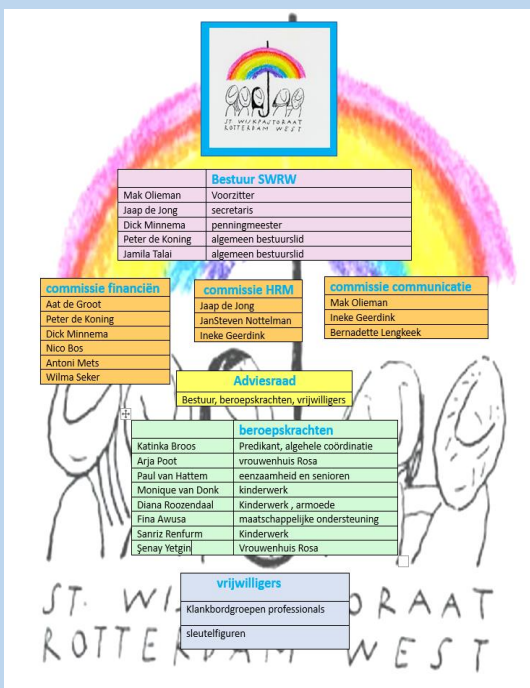
De groepen zijn deels op basis van eigen werkzaamheid en zelfsturing gevormd. Door aan de groepen deel te nemen ontdekken bewoners eigen talenten en gaan ze verantwoordelijkheid nemen voor de voortgang. Bewoners denken mee over aanbod en helpen bijvoorbeeld mee met de bereiding van een maaltijd. Het effect van al deze activiteiten is dat de bewoners hun kennis- en vriendenkring uitbreiden en ook los van het project samen activiteiten ondernemen. Door de groei van de onderlinge saamhorigheid en verbinding voelen bewoners zich minder eenzaam, raken ze verbonden met een plek in de wijk, een thuis. Een ander positief effect is dat bewoners elkaar in de gaten houden en steunen als dat nodig is. Door het groepsaanbod werken we aan de versterking van kwaliteit van leven van deze oudere buurtbewoners. De diversiteit aan groepsactiviteiten geeft verdieping aan hun leven, en draagt bij aan het ontwikkelen van een gezamenlijke taal die past bij hun levensfase. Samen 'vieren ze zo het leven'. Het project wordt begeleid door een werker en hij zorgt dat er elke maand een programma wordt gemaakt en verspreid

III. Communicatie en interne organisatie

Lintje ! Op 27 april werd Bernadette benoemd tot lid in de orde van Oranje Nassau ! Zo'n 50 jaar betrokken bij het pastorale werk in het Oude

Westen: bezoekerwerk, koken, afwassen; Buurtkerk bulletin en opnames maken; organiseren Taizé vieringen, weekenden en uitstapjes; actief in werkgroepen, adviesraad, website... en ook nog met een Taalcafe in Delft. Het lintje is haar gegund ! En we feesten met haar mee!

Veel groepen maken gebruik van Whatsapp. Belangrijke mededelingen worden uitgewisseld. Het is een snelle manier van communicatie. Ben je niet zo goed in lezen en schrijven, dan kan je altijd je boodschap ook inspreken !

- Voor algemene informatie en korte verslagen van mooie momenten gebruiken we onze facebook pagina. Het is mooi om te zien dat er veel mensen naar kijken en ook andere organisaties op reageren.
- Voor algemene info is er een website waar ook regelmatig nieuwe informatie op staat. <https://stichtingwijkpastoraatrotterdamwest.nl/>
- Het Seniorenproject brengt zelf elke maand een nieuwsbrief uit die digitaal verspreid wordt en op groot formaat in BMVier hangt.
- Als WijkpastoraatRotterdamWest sturen we 2x per jaar een Nieuwsbrief naar onze vaste gevers en verbonden organisaties en kerken. Ook de fondsen vinden het fijn in de Nieuwsbrief te lezen wat er allemaal gebeurt.
- Als Buurtkerk Oude Westen is er ook een website en is er 4x per jaar een BuurtkerkBulletin

Interne organisatie :

De organisatie van Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West bestaat uit vier bouwstenen die onderling sterk verbonden zijn en elkaar aanvullen:

- vrijwilligers: zij initiëren de activiteiten, komen uit de wijk en zijn mede verantwoordelijk
- adviesraad: vrijwilligers die beroepskrachten en bestuur ondersteunen in een algemeen overleg
- beroepskrachten: zij coördineren en verbinden de activiteiten, geven pastorale hulp
- klankbordgroep: vrijwilligers die elke beroepskracht individueel ondersteunen
- commissies:
  - HRM commissie ondersteunt het bestuur bij de begeleiding beroepskrachten en vrijwilligers
  - financiële commissie ondersteunt het bestuur met fondsenaanvraag, verantwoording
  - commissie communicatie ondersteunt het bestuur met nieuwsbrieven, website etc..
- bestuur: behartigt de zakelijke kant en ondersteunt de inhoudelijke werkwijze van de Stichting
- elke jaar wordt er met vrijwilligers, adviesraad, werkers en bestuur een inspiratiemiddag georganiseerd

IV FINANCIËLE VERANTWOORDING

Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West				
Financiële cijfers 2023	Definitief			
	begroting	realisatie		
Exploitatie				
Kosten van activiteiten/projecten	60.000	57.244		
Inhuur van derden voor begeleiding projecten	290.350	322.771		
Overige persoonsgebonden kosten	2.500	1.380		
Huisvestingskosten	23.000	25.462		
Organisatiekosten	9.000	14.926		
Diverse lasten		-1.561		
Totale kosten	384.850	420.221		
Dekkingsbijdragen				
Realisatie				
Bijdragen aan lokatiekosten van deelnemers	2.000	2.010		
Bijdragen aan activiteiten van deelnemers	9.500	9.732		
Bijdragen van fondsen voor activiteiten	333.500	368.092		
Bijdragen van lokale kerken	28.000	24.896		
Bijdragen van particulieren	6.000	10.170		
Rente/ dividend	250	-9.716		
Tekort	5.600	15.037		
Totale Bijdragen	384.850	420.221		
Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West				
	31 december 2022		31 december 2023	
Balans	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Vorderingen	61.830		143.517	
Diverse kassen	3.031		2.334	
Betaalrekeningen	102.037		38.138	
Spaarrekening	139.906		140.801	
Beleggingen	113.080		126.126	
Diversen				
Eigen vermogen		110.534		115.083
resultaat boekjaar		4.549		-15.037
bestemmingsreserves		122.066		109.077
Voorziening		141.404		188.304
Schulden		41.332		53.490
	419.884	419.884	450.917	450.917

Andere cijfers over 2023

Bezoekwerk en individuele hulpverlening
195 bezoeken

Hulp bij formulieren e.d.
416 afspraken; 325 kopieën; 738 telefoontjes

Eetclubs
1270 maaltijden; 1528 servetjes
1 a 2 x per week 40 mensen;
6 vrijwilligers

Activiteitengroepen Rosa
20 groepen gemiddeld 9 tot 15 mensen
gemiddeld 10.800 contacten per jaar
7/8 grote evenementen zoals bazaar; nieuwjaarsfeest...
30 tot 120 bezoekers per activiteit
actieve vrijwilligers 32

vieringen:
elke week ca 20 mensen praten over zingeving
totale bereik 120 mensen
14 vrijwilligers

Inloopochtenden:
75 drempeloverschrijdingen per week
per week : 8 liter koffie; 3 pakjes koffiemelk; halve kilo suiker
5 vrijwilligers

doelgroep kinderen en moedergroep
75 kinderen per week, betrokken 17 moeders

Actieve groepen en RotterdamPas- groep:
12 flyers met activiteiten
Bereik 175 deelnemers,
deelnemers doen aan meerdere activiteiten mee.

Uitstapjes en korte vakantie :
Bij elkaar 92 deelnemers

Team : 8 betaalde werkers
42 actieve vrijwilligers

Fondswerving :
1042 uur per jaar
300 koppen koffie
150 koppen thee
47 flesjes bier
5 vrijwilligers

Toelichting op financiële cijfers 2023

Algemeen.

Het is ons gelukt om voldoende financiering te realiseren voor het palet aan projecten dat we uitvoeren. De huidige omvang is passend bij de wijze waarop wij ons hebben georganiseerd.

Toelichting kosten.

Het beleid is om voornamelijk geen personeel in vaste dienst te hebben. De zekerheid die dat naar betrokken professionals zou uitstralen zien wij als ongepast. Dat betekent dat de grootste kostenpost bestaat uit 'inhuur van derden'.

De weergegeven begrote kosten zijn in september 2022 bijgesteld.

De lasten liggen hoger dan begroot met name door hogere inhuurlasten

Toelichting dekkingsbijdragen.

Het grootste deel van onze dekkingsbijdragen komt van fondsen die mede onze projecten mogelijk willen maken. Er is sprake van ongeveer 15 fondsen die in het jaar 2023 hebben bijgedragen.

In het jaarverslag zijn deze fondsen genoemd mits zij dat op prijs stellen.

De bijdragen van deze fondsen zijn voor het grootste deel gekoppeld aan onze lopende projecten.

De verstrekte projectplannen zijn aanleiding geweest deze mede te ondersteunen.

De bijdragen van lokale kerken en van particulieren zijn over het algemeen minder gekoppeld aan onze projecten en dienen daarom meer als een bijdrage in de algemene kosten van onze organisatie.

Het verschil tussen kosten en bijdragen laat een negatief resultaat zien van € 15.037

Helaas was het noodzakelijk een verlies te nemen op onze beleggingsportefeuille

Toelichting Balans

Het eigen vermogen kon worden verhoogd. Een deel van de voorziening viel vrij.

De hoogte van het eigen vermogen begint in overeenstemming te komen met de omvang van de organisatie.

De voorziening groeide onder meer als gevolg van de omvang van inhuur derden.

De bestemmingsreserves betreft geormerkt geld en een reservering om in 2024 dubbele personeelslasten te kunnen betalen als gevolg van pensionering

De waardering van de totale beleggingsportefeuille is het gemiddelde van de totale aankoopwaarde en de totale waarde per einde jaar.

“Wat betekent het woord empowerment ?
In je kracht staan, in je eigen kracht aan t
werk. Je moet je veilig voelen en ook heb je
daar steun voor nodig, bevestiging dat jouw
manier van denken of werken goed is.
Het betekent ook dat je vragen durft te
stellen. Stappen durft te maken. Kracht
voelt om dingen te veranderen of aan te
pakken. Soms is het een groeiproces in
jezelf, zelfvertrouwen, persoonlijke
ontwikkeling.
Ook is het een groeiproces als je leert
anderen te stimuleren, de weg te wijzen..”

*“Thuisbasis is niet
altijd veilig, zijn wij
als Rosa dan de
veilige thuisbasis ?
Als je thuisbasis niet
goed is of je zit in
nood, dan heb je 100% energie nodig om
te overleven, als we er met elkaar 80%
van kunnen maken is dat al heel wat.
Die veilige bodem heb je nodig om te
kunnen groeien. Als je komt omdat je
overbelast bent is hier een plek waar je
niets hoeft. Soms in de ontmoeting
herken je de ander en (daardoor) maak
je samen kleine stapjes.”*

V.CONCLUSIES EN VOORUITBLIK

We hebben dit jaar veel tijd besteed aan inhoudelijke herbezinning door middel van de TOC/ participatieve veranderaanpak en het praten met elkaar over de impact van ons werk. Door velen is dat als zeer positief ervaren. We werden bewuster en trotser op onszelf en op waar we mee bezig zijn. De betrokkenheid en het familiegevoel is heel sterk. Bij de “inspiratiemiddag” van werkers, bestuur en vrijwilligers is het geweldig om te zien hoeveel mensen zich betrokken en gewaardeerd voelen bij ons Wijkpastoraat.

We zijn ons ook steeds bewuster geworden van het belang van “presentie” en trouw. Vooral in het kader van eenzaamheid en sociaal isolement is gebleken hoe belangrijk het is om aan te sluiten bij de vragen en het tempo van de bewoners van onze wijken. Daarnaast merken we ook het succes van de vele activiteitengroepen; er is een groei in aantal groepen ontstaan en ook de verantwoordelijkheid van de deelnemers binnen de groep speelt een grotere rol.

Ook de samenwerking met andere organisaties is gestabiliseerd en uitgebreid.

Tegelijkertijd bereiken we grote groepen mensen niet of moeizaam. Specifiek genoemd zijn sterk geïsoleerde oudere mannen en ouderen met een migratieachtergrond. Een nieuwe uitdaging voor komend jaar ?

In het jaar 2023 zijn er diverse wisselingen in het bestuur geweest en het jaar 2024 staat in het teken van vertrek van 2 werkers die met pensioen gaan. Dat betekent een flinke uitdaging om zo goed mogelijk ons werk voort te zetten. Gesterkt door onze voortdurende inzet en groot draagvlak wat betreft onze visie bij alle bestuursleden, werkers, vrijwilligers en deelnemers, kunnen we uitgaan van vertrouwen dat het goed zal gaan dit komende jaar.

Veel fondsen steunen ons bij ons werk, voor een enkel fonds geldt dat we ons bezinnen op het behoud van onze eigenheid en het tegemoetkomen aan de eisen van de fondsen. We zien het belang van goede communicatie en zullen aandacht moeten geven aan het sterk neerzetten en profileren van ons werk.

Al met al uitdagingen waar we als Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West onze energie voor zullen inzetten en ons prachtige werk willen voortzetten.